

Elektronikskatten upp 46 procent på 12 månader

Elektronikskatten har ökat med 46 procent under perioden 1 juli 2023 till 30 juni 2024. Det visar nya siffror från Skatteverket, som branschorganisationen ElektronikBranschen har analyserat. Ökningen har skett trots regeringens löfte om att förändringar som trädde i kraft den 1 juli 2023 inte skulle leda till högre skatt. Det totala skatteuttaget för perioden uppgår till 2,34 miljarder kronor, jämfört med 1,6 miljarder kronor samma period ett år tidigare.

— Det är djupt oroande att se en så kraftig ökning av skatten, särskilt när vi från början fick garantier om att skattetrycket inte skulle öka. Det här är ett tydligt exempel på hur politiska löften inte hålls," säger Pernilla Enebrink, vd för ElektronikBranschen.

Tv och monitorer hårdast drabbade

En av de största ökningarna ses för tv-apparater och skärmar, där skatteuttaget har stigit med hela 70 procent. Skatteintäkterna från dessa produkter uppgick till 616 miljoner kronor under perioden 2023–2024, vilket motsvarar 26 procent av det totala skatteuttaget.

— Att tv-apparater och skärmar, som är vanliga hushållsprodukter, drabbas så hårt av skattehöjningar är oacceptabelt. Det är konsumenterna som får ta smällen och till ingen miljönytta alls, kommenterar Pernilla Enebrink.

Datorer och läsplattor har också sett en betydande ökning av skattetrycket, med en uppgång på 44 procent. Dessa produkter stod för 402 miljoner kronor av skatteuttaget, motsvarande 17 procent av den totala elektronikbeskattningen.

Halva priset kan vara elektronikskatt

Eftersom elektronikskatten är viktbaserad har tunga produkter som kylskåp och tvättmaskiner drabbats extra hårt. Skatten på kylskåp och frysskåp ökade med 44 procent, medan skatten på tvättmaskiner steg med 64 procent. Dessa prishöjningar påverkar särskilt hushåll med lägre inkomster. För billigare produkter kan elektronikskatten samt moms på elektronikskatten utgöra så mycket som halva priset ut till kund.

– Det är hushåll med lägre ekonomiska marginaler som drabbas hårdast, vilket innebär risk för att fler köper från oseriösa handlare och får produkter med kortare hållbarhet och osäkert kemikalieinnehåll, säger Pernilla Enebrink.

Avskaffa den kritiserade skatten skyndsamt

ElektronikBranschen uppmanar regeringen att skyndsamt avskaffa elektronikskatten, även kallad kemikalieskatten. Skatten har kritiserats hårt av statens egna myndigheter, hållbarhetsforskare och av branschen.

Uppgifter om deklarerad kemikalieskatt efter avdrag				
	12 månader	12 månader		
Period	2022–2023	2023–2024	Förändring	Andel av skatt 23–24
TV-APPARATER, SKÄRMAR M.M.	363 055 655	616 318 447	70%	26%
DATORER, LÄSPLATTOR M.M.	278 940 027	402 451 771	44%	17%
TELEFONER, ROUTRAR M.M.	259 539 895	340 047 680	31%	15%
KYLSKÅP, FRYSSKÅP, FRYSSBOXAR M.M.	183 253 648	264 488 838	44%	11%
SPISAR, UGNAR, M.M.	150 229 282	197 006 710	31%	8%
TVÄTTMASKINER	88 321 061	144 597 878	64%	6%
DISKMASKINER	86 478 023	124 148 061	44%	5%
SPELKONSOLER M.M.	64 083 206	82 557 567	29%	4%
TORKTUMLARE	38 232 335	60 321 960	58%	3%
DAMMSUGARE	37 298 957	54 227 185	45%	2%
CD-SPELARE, TELEFONSVARARE M.M.	23 965 554	24 758 697	3%	1%
RADIOAPPARATER	25 588 948	23 683 277	-7%	1%
DVD-SPELARE M.M.	7 938 221	6 532 325	-18%	0%
Total skatt	1 606 924 812	2 341 140 396	46%	100%
Till Skatteverket deklarerade uppgifter 2024-08-22				

Om elektronikskatten

- **Vad är kemikalieskatten?**

Elektronikskatten, även kallad kemikalieskatten, är en punktskatt som gäller för elektronikprodukter och vitvaror. Syftet med skatten är att minska förekomsten av farliga ämnen, särskilt vissa flamskyddsmedel, i hemmen.

- **Skattesatser (från 1 januari 2024):**

- **Vitvaror:** 12,02 kronor per kilo.
- **Övrig elektronik:** 174,90 kronor per kilo.
Skatten beräknas på produktens vikt utan emballage och är begränsad till maximalt 534,53 kronor per vara.
- **Avdrag:** Det är möjligt att göra avdrag på 50 % eller 95 % av skatten om varan inte innehåller vissa kemiska föreningar, såsom brom-, klor- eller fosforföreningar.
- **Maximalt skattebelopp:** Oavsett varans vikt får skatten inte överstiga 534,53 kronor per vara.

- **Moms på skatten:**

Eftersom kemikalieskatten är en del av varans pris, tillkommer 25 % moms på skatten. Detta innebär att den faktiska kostnaden för konsumenten blir högre.

- **Exempel:** För en vara med maximal kemikalieskatt på 534,53 kronor tillkommer 25 % moms, vilket resulterar i en total skattebörda på 668 kronor (534,53 + 133,63).

- **Exempel på beräkning av skatt:**

- **laptop som väger 2 kilo:**
 $2 \text{ kg} \times 174,90 \text{ kr} = 349,80 \text{ kronor i skatt.}$
Med 25 % moms på skatten blir totalen 437,25 kronor.
- **En tv som väger 15 kilo:**
 $15 \text{ kg} \times 174,90 \text{ kr} = 2\,623,50 \text{ kr,}$ men skatten begränsas till det maximala beloppet på 534,53 kronor. Med 25 % moms blir den totala skatten för konsumenten 668 kronor.
- **En tvättmaskin som väger 65,8 kilo:**
 $65,8 \text{ kg} \times 12,02 \text{ kr} = 791,32 \text{ kronor,}$ men skatten begränsas till det maximala beloppet på 534,53 kronor. Med 25 % moms blir den totala skatten för konsumenten 668 kronor.

Faktaruta: Varför elektronikskatten är dålig för miljön

- **Falsk substitution:** Elektronikskatten kan leda till att företag ersätter miljövänliga flamskyddsmedel med mindre hållbara och potentiellt farliga alternativ, för att få skatterabatter.

Hämmar återbruk: Skatten påverkar återanvändningen av elektronikprodukter negativt, då återanvända produkter som importeras beskattas lika hårt som nya varor, vilket minskar incitamenten för återbruk.

- Påverkar återvinning negativt: Elektronikföretag måste fokusera på att administrera skatten, vilket drar resurser från hållbarhetsarbetet.
- Ingen effekt på produktionen: Eftersom Sverige står för endast 0,7 % av den globala elektronikmarknaden, påverkar skatten inte hur globala tillverkare producerar sina produkter. Det skapar i stället en snedvriden marknad för svenska företag.
- Sämre köp: Konsumenter flyttar sina inköp till utländska sajter där säljarna struntar i att betala skatten och följa annan miljölagstiftning, vilket kan leda till köp av produkter med kortare hållbarhet och med oklart kemikalieinnehåll.